

Jaarverslag 2016

Coöperatief Vereniging Agrarisch Landschap Achterhoek U.A.

Dit jaarverslag heeft alleen betrekking op de activiteiten t.a.v. Agrarisch natuur- en landschapsbeheer (ANLb).

Oprichting

De Vereniging Agrarisch landschap Achterhoek (VALA) is opgericht op 20 januari 2012. Om als collectief de uitvoering van het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer in de Achterhoek op zich te kunnen nemen, heeft er op 30 december 2014 een omzetting in de rechtsvorm plaatsgevonden en zijn de statuten gewijzigd. Vanaf die datum gaat de vereniging verder als: Coöperatief Vereniging Agrarisch Landschap Achterhoek U.A.

Vanaf 1 januari 2016 is VALA verantwoordelijk voor de uitvoering van het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer in de Achterhoek.

De Statuten en het Huishoudelijk Reglement van de Coöperatie VALA zijn in te zien op de website www.de-vala.nl (statuten als bijlage van het Kwaliteitshandboek).

Samenwerkende ANV's en werkgebied

De volgende agrarisch natuurverenigingen vormen samen het collectief VALA:

- Agrarische natuurvereniging 't Onderholt
- Coöperatieve Vereniging Particulier Agrarisch Natuurbeheer e.o. U.A. (PAN)
- Stichting Marke Vragender Veen (SMVV)
- Coöperatie Agrarisch Landschapsbeheer Oude IJssel U.A. (VAL)
- Vereniging Agrarisch Natuurbeheer Berkel & Slinge
- Vereniging Agrarisch Natuurbeheer Groen Goed



Werkgebied VALA met onderliggende ANV's en gemeenten

Algemene gegevens

Adres : Coöperatief Vereniging Agrarisch Landschapsbeheer Achterhoek U.A.
 Enzerinckweg 10, 7251 KA Vorden
 Tel. : 0575-200295
 Email : info@de-vala.nl
www.de-vala.nl
 KVK : 54524881
 IBAN : NL21 RABO 0302 1948 35

Samenstelling bestuur / portefeuilleverdeling per 31 december 2016

Naam	ANV/organisatie	functie	portefeuille
Dick Looman	't Onderholt	voorzitter	Communicatie & PR
Joop Spijkers	SMVV	penningmeester	Financiën
Arie Schoemaker	WCL Winterswijk	secretaris	Kwaliteitsbewaking
Jacqueline Collou	Berkel & Slinge	bestuurslid	Ecologie
Jan Makkink	PAN	bestuurslid	
Fons Hulshof	Groen Goed	bestuurslid	
Henry Steverink	VAL	bestuurslid	
Rob Geerts	VAL	Ambtelijk secretaris	

In 2016 zijn er een aantal bestuurswisselingen geweest.

- Peter Schrijver beoogd bestuurslid vanuit LTO, heeft in januari het bestuur verlaten. Peter is echter nooit bij KvK ingeschreven als bestuurder VALA;
- Op 1 maart heeft Carla Vriezen als secretaris afscheid genomen van het bestuur van VALA en heeft Arie Schoemaker de functie van secretaris van Carla over genomen;
- Op 1 maart is Henry Steverink toetreden tot het bestuur en heeft Rob Geerts het bestuur verlaten en is als ambtelijk secretaris van VALA aangesteld;
- Op 19 december heeft Joop Spijkers de functie van penningmeester van Jan Makkink overgenomen.

In 2016 werden 10 bestuursvergaderingen gehouden.

Werkorganisatie

VALA heeft geen eigen personeel in dienst. Een belangrijk deel van de werkzaamheden werd en blijft uitgevoerd worden door de coördinatoren van de ANV's. De coördinatoren zijn het gezicht en aanspreekpunt in hun gebied. Zij onderhouden de contacten met de deelnemers, overleggen over de mogelijkheden van ANLb en sluiten de contracten, daarnaast verrichten zij administratieve werkzaamheden. De volgende coördinatoren zijn actief bij de 6 ANV's in het werkgebied van VALA:

ANV	Coördinatoren
VAL Oude IJssel	Robert Boevink
PAN Winterswijk	Jan Stronks
	Gerben Huurneman
't Onderholt	Wilfried Berendsen
	Gerard de Ruiter
Berkel & Slinge	Wilfried Klein Gunnewiek
	Robert Boevink
St. Marke en Vragender Veen	Jos te Molder
Groen Goed	Jos te Molder

Met ingang van 1 januari 2016 zijn deze aanstuwingswerkzaamheden uitbesteed aan Yvette Ruesen, die op ZZP-basis voor circa één dag in de week als manager voor ANLb is aangesteld. Zij voert deze taak ook uit voor de twee andere collectieven in Gelderland. Wilfried Klein Gunnewiek en Rob Geerts zijn per 1 januari 2016 werkzaam in de organisatie van VALA als bureaumedewerkers. Zij zullen dit doen op basis van detachering vanuit hun eigen werkgevers, resp. ANV Berkel en Slinge en Wageningen UR. Verder is een deel van de administratieve werkzaamheden weggezet bij Henk Pasman, financieel medewerker B&S en Willeke Fokkink, administratief medewerkster van 't Onderholt.

Leden

Deelname ANLb is gekoppeld aan lidmaatschap van VALA. Na het tekenen van een beheercontract met VALA is de beheerder automatisch lid. Andere vormen van lidmaatschap kent de coöperatie niet. Contributie wordt niet geheven. Bij het aangaan van een contract ANLb is de beheerder echter wel verplicht lid te worden van de onderliggende ANV. Aan dit ANV-lidmaatschap is wel contributie verbonden. Op deze wijze lopen de ANV's niet het risico dat leden bij de ANV's weglopen, nu ze

automatisch lid zijn van VALA. Verder profiteren ze van nieuwsbrieven, excursies en cursussen die de ANV's verzorgen. Op 31 december 2016 telde VALA 455 leden.

Algemene ledenvergadering 2016

Op dinsdag 17 mei 2016 heeft de eerste algemene ledenvergadering van VALA plaats gehad bij Café Mentink aan de Groenloseweg 57 in Ruurlo. Uitgenodigd waren 344 leden. Totaal waren 27 personen aanwezig waaronder het voltallige bestuur. Het aantal stemgerechtigde leden was 20.

Interne audit

In de 2^e helft van 2016 heeft binnen de eigen organisatie van VALA een interne audit plaatsgevonden. Het doel van een interne audit om de werkwijzen in de organisatie, zoals die beschreven staan in het Kwaliteitshandboek, te controleren. Het auditteam werd gevormd door Joop Spijkers en Fons Hulshof vanuit het VALA bestuur en Vincent Heuthorst (VAL) en Jan Willeminck (Groen Goed) als vertegenwoordigers uit de besturen van de ANV's. Voor deze interne audit traden Jan Makkink, Arie Schoemaker, Dick Looman vanuit het bestuur en Jan Stronks, Wilfried Klein Gunnewiek, Yvette Ruesen en Rob Geerts vanuit de organisatie, als auditees op. Deze eerste audit werd door Arie Schoemaker, als portefeuillehouder kwaliteitsbewaking, voorbereid en begeleid en hij heeft ook de resultaten aan het bestuur gerapporteerd. De interne audit werd als zeer nuttig ervaren en geeft goed inzicht in de werkwijze van de organisatie en waar nog verbeterpunten mogelijk zijn.

Schouw

Doel schouw

Schouwen heeft als doel te controleren of er een correcte besteding van de beheervergoeding plaatsvindt. VALA controleert of door de deelnemers, waarmee VALA een beheercontract heeft gesloten, de pakketvoorwaarden op de juiste wijze worden nageleefd. Daarnaast beoordeelt VALA tijdens de schouw de kwaliteit van het uitgevoerde beheer en kan, daar waar nodig, adviseren om het beheer te verbeteren. Bij constatering van onjuist uitgevoerd beheer gaat VALA in gesprek met de betreffende deelnemer en kan VALA zo nodig maatregelen treffen.

Schouwcommissie

VALA werkt met een schouwcommissie die de schouw uitvoert. Deze is in 2016 ingesteld en wordt gevormd door 6 externe leden én de coördinatoren van de onderliggende ANV's van VALA. De externe leden zijn elk woonachtig in één van de onderliggende werkgebieden van de ANV's. De commissieleden hebben affiniteit en/of ervaring met agrarisch natuurbeheer en kennis van de agrarische bedrijfsvoering en/of ecologie.

Schouw 2016

In aanloop naar de werkelijke schouw is een soort opleidingstraject georganiseerd voor alle schouwcommissieleden. Deze bestond uit een kennismaking- en voorlichtingsmiddag op 13 september en een instructie- en velddag op 12 oktober. Tijdens de velddag zijn 2 deelnemers geschouwd en is na afloop de schouw geëvalueerd. Op basis van een steekproef heeft in de periode november/december een werkelijke schouw plaatsgevonden en zijn in totaal 30 deelnemers geschouwd.

Resultaten schouw

Aantal geschouwde beheereenheden	169	
Aantal bedrijven waar een afwijking is geconstateerd	21	Dat is 66% van de geschouwde bedrijven
Aantal BE's waarbij een afwijking is geconstateerd	32	Dat is 19% van het totaal geschouwde aantal BE's

Een afwijking kan zijn dat niet het juiste beheer is uitgevoerd, bijv. er is gemaaid, maar het maaisel is niet afgevoerd of het vereiste aantal fruitbomen staan er niet in een boomgaard van bepaalde omvang.

Controle NVWA

In 2016 zijn door medewerkers van de NVWA 7 bedrijven bezocht en daarbij zijn 100 beheereenheden gecontroleerd. Hierbij zijn geen afwijkingen geconstateerd.

Activiteit als voorbereiding op de Gebiedsaanvraag ANLb2016 en het sluiten van contracten

In het gehele gebiedsproces naar een Gebiedsaanvraag waren globaal de volgende stappen te onderscheiden:

Beheerstrategie en beheerplan

Er is in 2015 gestart met het opstellen van een *beheerstrategie*, daarin is aangegeven op welke wijze het collectief de doelen uit het provinciale natuurbeheerplan wil realiseren: op welke locaties, met welke beheermaatregelen (pakketten) en met welke criteria. In het voorjaar van 2016 is deze beheerstrategie voor de intekening voor beheerjaar 2017 aangescherpt. De beheerstrategie is vooral een leidraad voor de coördinatoren bij de voorintekening en vervolgens het afwegingskader bij het opstellen van het beheerplan en de gebiedsaanvraag.

Samenwerking gebiedspartijen

Diverse gebiedspartijen zijn voor 16 juni uitgenodigd voor een bijeenkomst om de beheerstrategie / concept beheerplan te bespreken. Doordat slechts Waterschap Rijn en IJssel en de provincie zich hadden aangemeld, hebben we de bijeenkomst afgeblazen.

Voorintekening

In het voorjaar heeft de intekening plaatsgevonden. Hierbij zijn deelnemers met aflopende contracten benaderd om eventueel contracten voort te zetten en beperkt is nieuw beheer afgesproken. De afspraken die gemaakt zijn met deelnemers tijdens de voorintekening, zijn vastgelegd in een voorlopige intentieverklaring.

Inventarisatie landschapselementen

Op basis van de voorintekening heeft aansluitend op de voorintekening een veldinventarisatie plaatsgevonden. Hierbij zijn door de coördinatoren alle landschapselementen (houtopstanden en poelen) beoordeeld op kwaliteit en er is een beheerplanning aan toegekend. Alles is in het veld m.b.t. tablets direct in een beheermonitoringsysteem (BOOM) vastgelegd. Deze beoordeling is een belangrijk onderdeel om uiteindelijk het definitieve contract met de deelnemers op verantwoorde wijze te kunnen tekenen.

Indienen gebiedsaanvraag

Op 20 juli is op basis van de voorintekening een nieuwe gebiedsaanvraag voor het beheerjaar 2017 bij de provincie ingediend. Op 20 oktober heeft de provincie een beschikking; Uitbreiding op gebiedsaanvraag agrarisch natuur- en landschapsbeheer (SNL) 2016, afgegeven. Hieronder is de bestaande gebiedsaanvraag en de uitbreidingsaanvraag weergegeven. Het totale subsidiebedrag voor de hele subsidieperiode komt daarmee op € 10.585.670,87. De subsidieperiode loopt van 1 januari 2016 tot en met 31 december 2021. De uitbreiding gaat in per 1 januari 2017.

Leefgebied/ categorie water	Deel gebied	Minimum aantal hectares	Maximum aantal hectares	Gemiddeld bedrag per hectare	Beschikt bedrag hele zesjarige subsidieperiode
Droge dooradering	Achterhoek	374,00	430,09	€ 2.360,20	€ 6.090.590,52
Natte dooradering	Achterhoek	129,10	148,46	€ 2.305,08	€ 2.053.273,08
Water	Achterhoek	12,53	14,40	€ 1.447,39	€ 125.054,52
					€ 8.268.918,12

Wijzigingen op basis van de uitbreiding met een nieuwe Min/Max

Leefgebied/ categorie water	Deel gebied	Minimum aantal hectares	Maximum aantal hectares	Gemiddeld bedrag per hectare	Maximale subsidie resterende subsidieperiode (5 jaar)
Open grasland	Achterhoek	19,82	22,79	€ 1.632,72	€ 186.048,45
Droge dooradering	Achterhoek	509,87	586,34	€ 2.373,22	€ 6.957.569,05
Natte dooradering	Achterhoek	134,79	155,00	€ 2.528,63	€ 1.959.688,25
Water	Achterhoek	12,53	14,40	€ 1.447,39	€ 104.212,10
			778,53		€ 9.207.517,85

Afsluiten contracten

In oktober/november zijn de definitieve contracten opgesteld en getekend met de deelnemers. Ook dit jaar vergde het nogal wat inspanning om de beheereenheden op de juiste wijze en correct in SCAN GIS te krijgen. Diverse fouten in de kaartlagen en automatiseringsproblemen maakten het intekenen in SCAN GIS moeizaam.